

JEŽIŠ Z NAZARETA

1. Ježiš – historická osobnosť

2. Ježiš – bohočlovek

Jeden z bodov poslednej náuky bol bod zaoberajúci sa trojicou osôb jediného Boha. Jedna z osôb v Bohu, druhá osoba, ktorú nazývame Slovo, sa podľa vierouky Cirkvi stala človekom v konkrétnom historickom období.

1. Ježiš – historická osobnosť

Bolo to pred približne 2000 rokmi, kedy sa datuje podľa historických dokumentov narodenie Ježiša Krista. Jeho príchod na svet sprevádzal prírodný úkaz zvaný kométa a čas jeho narodenia je opisovaný pomocou mien vládarov, ktorí v tom čase vládli v Judei. Napriek tomu však konkrétny rok nemožno určiť. Hoci sa aj považuje narodenie Ježiša Krista za nulový bod počítania nášho letopočtu, predsa len odstupom času došlo k odchýlkam, a preto presný rok nepoznáme.

Samozrejme všetky tieto informácie pochádzajú z Ježišových životopisov, ktoré nazývame evanjeliá a ďalej z ešte starších dokumentov, z ktorých evanjeliá čerpajú.

Niekoľko by však mohol namietat proti skutočnej historicite Ježiša Krista tak, ako sa to robilo v nedávnej minulosti. Dnes už zrejme žiadny rozumný človek nepoprie historickú skutočnosť, že tu niekto s menom Ježiš chodil a že je to Ježiš, ktorého my označujeme titulom Kristus a veríme, že nebol len obyčajným smrteľným človekom.

Dôkazy o jeho existencii nachádzame nie len v spomínaných Ježišových životopisoch, ktoré by mohli byť považované za legendy o človekovi, ktorý vlastne ani neexistoval a ktorého si ľudia vo svojej fantázii vysnili. Niet lepšieho dôkazu ako je dôkaz nepriateľa, ktorý by si želal, aby konkrétny človek radšej neexistoval, a predsa o jeho existencii svedčí. Také spomienky nachádzame napríklad z pera Jozefa Flaviana. Bol to významný židovský historik z prvého storočia. Bol kňazom a patrili k farizejom. Počas židovsko-rímskej vojny zradil a prebehol ku Rimanom, kým jeho spolubojovníci radšej spáchali samovraždu. Flavius napísal o Ježišovi pasáž, ktorá sa nazýva Testimonium Flavianum. Vydáva v nej svedectvo nekresťana o histórii židovského národa, v ktorom sa objavuje postava akéhosi Ježiša. Píše:

„Asi v tom čase žil Ježiš, múdry človek, ak ho naozaj možno volať človekom. Pretože to bol niekto, kto konal prekvapujúce divy a bol učiteľom ľudí, ktorí majú radi pravdu. Získal si mnoho Židov a mnoho Grékov. On bol Kristus. Keď ho Pilát potom, ako si vypočul obvinenia od ľudí najvyššie postavených medzi nami, odsúdil na ukrižovanie, tí, ktorí ho mali milovať na prvom mieste, mu neprejavili svoju náklonnosť. Na tretí deň sa im zjavil znovu navrátený do života, pretože Boží proroci to o ňom predpovedali spolu s inými úžasnými vecami. A spoločenstvo kresťanov, ktorí sa tak nazývajú po ňom, až dodnes nevymizlo.“

Toto však nie je jediné svedectvo mimo Biblie, ktoré nám hovorí o Ježišovi. Ďalšiu spomienku nachádzame z pera Publia Cornelia Tacita, ktorý bol rímskym senátorom, právnikom a hlavne historikom. On zase opisuje históriu okolo podpálenia Ríma cisárom Nerom, ktorý sa snažil vinu zvaliť na kresťanov. Tacitus o tom píše:

„Nero zvalil vinu na skupinu, ľuďmi nazývanú kresťania, ktorá bola pre svoje ohavnosti nenávidená a nariadil pre ňu to najhoršie mučenie, Kristus, od ktorého odvodzujú svoje meno,

pretrpel ten najmimoriadnejší trest počas vlády Tibéria rukami jedného z našich prokurátorov Pontského Piláta a tá najhoršia povera, hoci na chvíľu potlačená, znovu prepukla nielen v Judei, v pôvodnom zdroji náказы, ale dokonca aj v Ríme... Následne boli uväznení všetci, ktorí boli usvedčení z viny. Potom bol podľa ich udaní usvedčený nezmerný zástup, nie ani tak zo zločinu podpálenia mesta, ale pre nenávisť voči ľudstvu.“

Ďalší, kto vydáva svedectvo o Ježišovi, je Riman menom Plínius Mladší. Stal sa miestodržiteľom Bitýnie v severozápadnom Turecku. Až do dneška sa zachovala väčšina jeho korešpondencie s jeho priateľom cisárom Trajánom. Práve v týchto listoch píše cisárovi o kresťanoch toto:

„Opýtal som sa ich, či sú kresťania a ak to priznali, opakoval som otázku druhý i tretíkrát s varovaním, že ich očakáva trest. Ak vytrvajú, prikážem odvieť ich na popravu, pretože nech je povaha ich priestupku akákoľvek, som presvedčený, že ich neústupčivosť a ich neotrasiteľná tvrdohlavosť nesmie ostať nepotrestaná... Tiež vyhlásili, že ich vina alebo priestupok nepresiahla toto: V pevne stanovený deň sa pravidelne stretali pred úsvitom, aby spoločne spievali na počesť Kristovi ako Bohu, a tiež aby sa zaviazali prísahou bez akéhokoľvek zlého zámeru zdržovať sa krádeží, prepádávaní a smilstva... To ma priviedlo k rozhodnutiu zistiť pravdu mučením dvoch otrokyní, ktoré oni nazývali diakonkami. Nedozvedel som sa však o ničom inom, než o akomsi degenerovanom kulte, ktorý sa dodržiava až do krajnosti.“

Ďalší dôkaz nachádzame v židovskej knihe Talmud. Tam sa Ježiš nejakým obšírne nespomína, keďže bol považovaný za heretika a takým samozrejme pisatelia nevenovali veľa pozornosti. Spomína sa len na niekoľkých miestach ako podvodník, ktorý sa narodil rímskemu vojakovi a Márii a okolo narodenia ktorého sa udiali nezvyčajné veci. No napriek tomuto negatívne vyjadreniu predsa len svedčia o skutočnej existencii Ježiša.

2. Ježiš – Bohočlovek

Kto ale je ten Ježiš, o ktorom svedčia aj pramene mimo Svätého písma?

My kresťania vyznávame vieru v Ježiša ako Boha a zároveň človeka. Teda že v Ježišovi sú od jeho počatia spojené dve prirodzenosti: božská a ľudská. To znamená, že mu ako človekovi nechýbalo absolútne nič. Mal ľudské telo a mal skutočnú ľudskú dušu, ktorá mala svoj začiatok presne tak ako naša. Teda ako človek je Ježiš stvorením. Zároveň však je Ježiš Bohom, ktorý sa zriekol seba samého, ako sa o ňom vyjadrujeme. Týmto zrieknutím sa však nemyslí, že by sa vzdal svojho božstva. Znamená to len, že vzal na seba niečo ďalšie. Vzal na seba ľudskú prirodzenosť a Stvoriteľ sa stal zároveň stvorením. Preto aj jeho narodenie bolo prirodzeným pôrodom a zároveň zvláštnym pôrodom. Prirodzeným bol v tom, že sa narodil ako každý iný človek prirodzenou cestou a zvláštnym v tom, že fyzicky neporušil panenstvo svojej Matky Márie.

Keďže je Ježiš Bohočlovekom, pri jeho počatí zohrával rolu človek a zároveň Boh, keďže prirodzenosť sa odovzdáva počatím. My máme ľudskú prirodzenosť, keďže naši rodičia boli ľuďmi a inú prirodzenosť nám odovzdať nemohli. Ježišovo počatie spôsobil Boh tým, že vzal zo strany ženy, to čo sa pre počatie vyžaduje a to čo má dať muž, poskytol samotný Boh. Ježiš teda nebol človekom, ktorého si neskôr vyvolil Boh, aby sa doňho vtelil. Ježiš je od svojho počatia Bohom a zároveň človekom.

Uvedomoval si Ježiš o sebe tieto veci? Niektorí teológovia tvrdia, že nie. Že Ježiš sám seba za Boha nikdy nepovažoval. Vyjadrenia Sv. písma však hovoria niečo úplne iné. Stačí nám predsa čítať Ježišovo vyjadrenie už vo veku 12 rokov, kedy v Jeruzalemskom chráme s počudovaním upozorňuje svojich rodičov, či nevedia, že on má byť tam, kde ide o jeho Otca

(Porov. Lk 2, 41 - 50). Ďalej nachádzame mnoho iných potvrdení o Ježišovom plnom vedomí si božstva a človečenstva, ktoré v ňom boli prítomné: „*Ja a Otec sme jedno.*“ (Jn 10, 30) „*Kto vidí mňa, vidí Otca!*“ (Jn 14, 9)

Keďže však je Ježiš Bohom a zároveň človekom a má dve prirodzenosti, musí mať teda aj dve vôle. A skutočne Ježiš má vôľu ľudskú a má vôľu Božskú. No ani ako človek s ľudskou vôľou nemohol urobiť chybu, pretože v ňom je skutočná ľudská vôľa dokonale podrobená vôli Božej. Sám podľa svojich slov hovoril: „*...nič nerobím sám od seba, ale hovorím tak, ako ma naučil Otec.*“ (Jn 8, 28)

Samozrejme viera v bohočlovečenstvo Ježiša z Nazareta nepochádza len zo svedectva slov Ježiša o sebe samom. Také svedectvo by bolo veľmi slabé. Veď v histórii sa už objavilo veľa prorokov a samozvaných spasiteľov, ktorí o sebe tvrdili, že nie sú len ľuďmi. Aj Ježiša sa snažili židia obviníť práve z tohto. Ako však vidíme, neuspeli, lebo Ježiš ich obvinenie zo samozvaného podvodného mesiášstva vyvracia mnohými zázrakmi, ktoré potvrdzujú tisíce ľudí. Týmito zázrakmi poukazuje na to, že nesvedčí o sebe len on sám, ale svedčí o ňom samotný Boh, ktorý ho poslal.

Záver a poznámky:

Ježiš je pravý Boh a pravý človek. To o ňom vyznávame my, kresťania a tak sa mu klaniame. Nie ako človekovi, ale ako jedinému a pravému Bohu. Tomu, ktorý tento svet stvoril, vykúpil a neustále ho posväčuje. Sami vidíme už len z tohto krátkeho ponaučenia, ktoré sme dnes počuli, že naša viera je opodstatnená a nie je to len bezduchá dávna povera udržiavaná mocipánmi tohto sveta. V histórii, či sa to niekomu páči alebo nie, nikde nenachádzame nikoho podobného Ježišovi Kristovi. Ježiš je jedinečným a jedinečným vždy ostane spôsobom svojho života aj učenia.

Zhrňme si teda dnešné poznatky do krátkych poznámok:

Historicita Ježiša Krista je potvrdená nielen jeho životopiscami ale aj záznamami, ktoré sa nachádzajú v spisoch nepriateľov kresťanstva, ktorí, ak by nebol Ježiš skutočnou historickou osobnou, nikdy by ho nemohli spomenúť vo svojich historických dokumentoch, či už ako divotvorcu, alebo ako zločinca.

O Ježišovi veríme, že je pravým Bohom a pravým človekom. Je teda nositeľom ľudskej aj božskej prirodzenosti. Ako človek je stvorením a vznikol v čase. Ako Boh je večný Pán bez začiatku a konca.

Pri Ježišovom splodení ľudskú časť poskytl Ježišova Matka Mária a božskú časť poskytol Boh.

Ježiš si bol od začiatku vedomí svojho božstva. Nachádzame o tom svedectvo v jeho vlastných vyjadreniach.

Božstvo Ježiša Krista dosvedčujú nielen jeho slová, ktoré by mohli byť veľmi ľahko napadnuteľné a spochybniteľné, ale svedčia o tom aj nadprirodzené zázraky, ktoré preukazujú takú moc akú človek mať nemôže. Ježiš ukázal, že je Pánom nad prírodou, diablom a aj samotnou smrťou.